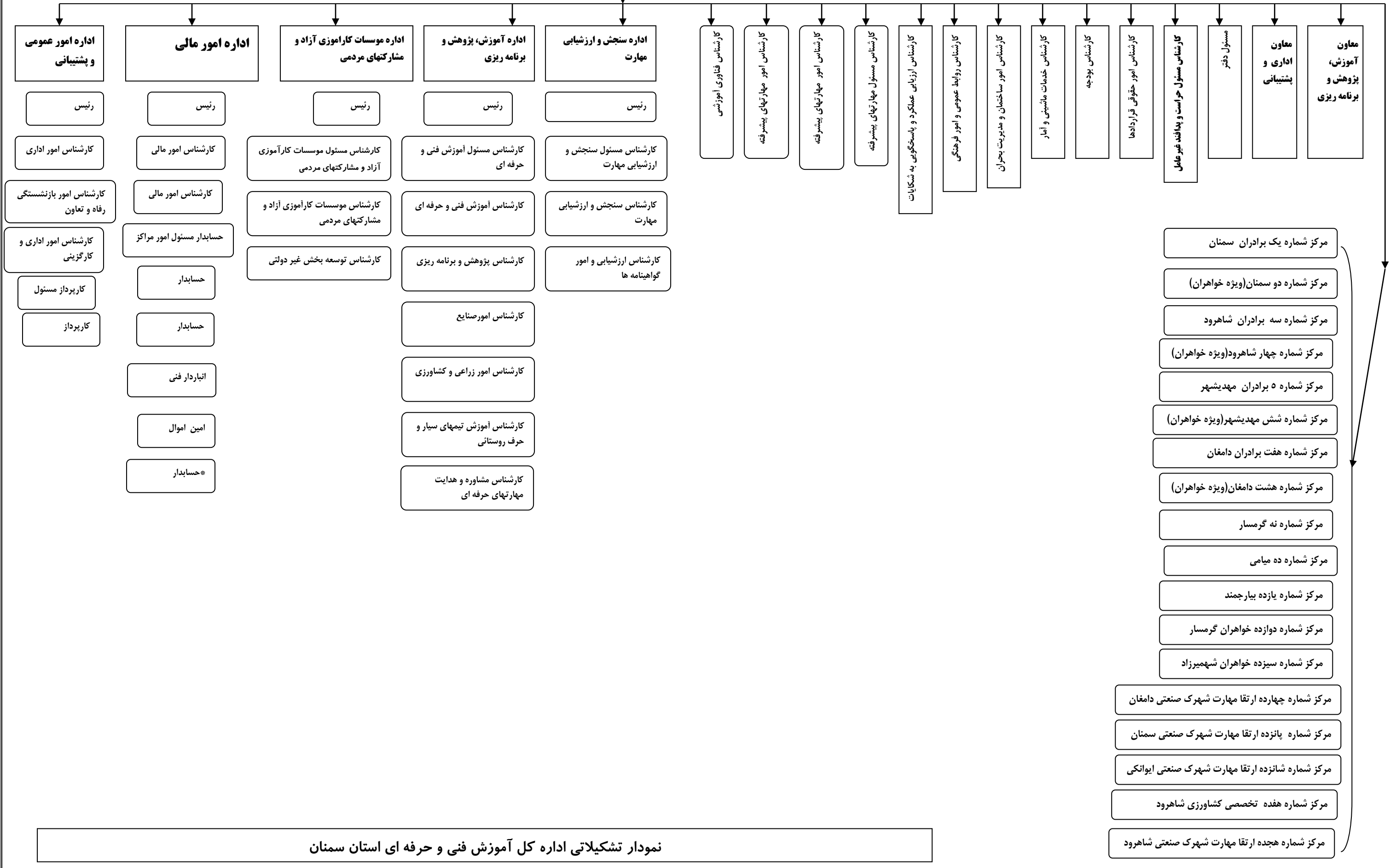

مدیر کل

نمودار تشکیلاتی اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان سمنان

مفاهیم و تعاریف:

تعاریف:

آموزش های فنی و حرفه ای: مجموعه ای از آموزش های نظری و عملی است که با هدف ایجاد مهارت های لازم و به فعلیت رساندن استعداد های نهفته و یا ارتقاء دانش و مهارت افراد، اجرا می گردد و مهارت آموزان را برای احراز شغل، حرفه و کسب و کار در مشاغل گوناگون تا سطوح مشخص، آماده نموده و توانایی آنان را برای انجام کار و فعالیت در حرف مختلف افزایش می دهد.

استاندارد آموزشی: مجموعه ای از عناوین و سر فصل های آموزشی هر مهارت است که به تفکیک مدت زمان نظری و عملی، محدوده آموزش را برای اجرا و ارزشیابی مشخص می نماید.

کد استاندارد: مجموعه ای از اعداد قراردادی می باشند که توسط سازمان بین المللی طبقه بندی مشاغل (ISCO) برای تفکیک رشته ها و زیر مجموعه هر رشته تعیین شده است و معمولاً در کشورهای مختلف برای استفاده ملی تغییراتی در این کدها منظور می گردد.

نکته: علاقه مندان و متقاضیان، در صورت نیاز به اطلاع از محتوای استانداردهای آموزشی، جهت انتخاب دقیق دوره آموزشی مورد نظر، می توانند به بخش استانداردهای آموزشی از طریق سایت سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور به نشانی <https://rpc.irantvto.ir> مراجعه نمایند.

سطوح مهارت: بیانگر میزان مهارت و توانایی فرا گرفته شده توسط مهارت آموز در طی یک دوره آموزشی می باشد که به چهار درجه تقسیم می شوند:

مهارت درجه سه: مطابق استانداردهای تدوین شده سازمان، به آموزش های متقاضیان در بخش های زیر اطلاق می گردد:

الف - مهارت سطح سه صنعت ساختمان

ب - مهارت های قابل ارائه به افراد کم توان ذهنی

مهارت درجه دو: مطابق استانداردهای تدوین شده سازمان، به آموزش های مقدماتی که به مهارت آموزان مبتدی ارائه می شود، مهارت درجه دو گفته می شود و گواهینامه مهارت درجه دو به عنوان پیش نیاز جهت شرکت در دوره های آموزشی درجه یک می باشد.

مهارت درجه یک: مطابق استانداردهای تدوین شده سازمان، به آموزش های تکمیلی که به مهارت آموزان دارنده گواهینامه مهارت درجه دو ارائه می شود، مهارت درجه یک گفته می شود و گواهینامه مهارت درجه یک به عنوان پیش نیاز جهت شرکت در دوره های آموزشی کارگر ماهر می باشد.

مهارت کارگر ماهر: مطابق استانداردهای تدوین شده سازمان، به آموزش های تخصصی که به مهارت آموزان دارنده مهارت درجه یک ارائه می شود، مهارت کارگر ماهر گفته می شود.

متقاضی: به شخصی اطلاق می شود که داوطلب شرکت در دوره های آموزش فنی و حرفه ای می باشد.

مهارت آموز: به شخصی اطلاق می شود که در یکی از دوره های آموزش فنی و حرفه ای به منظور فراگیری مهارت شرکت می نماید.

خوشه آموزشی: دوره های آموزش فنی و حرفه ای در چهار خوشه آموزشی اصلی شامل: صنعت، خدمات، کشاورزی و فرهنگ و هنر تقسیم بندی شده است.

گروه آموزشی: به تعدادی از حرف آموزشی که از نظر ماهیت و موضوع در یک مجموعه قرار می گیرند، گروه آموزشی گفته می شود.

دوره آموزشی: به مجموعه آموزش های نظری و عملی که در قالب استاندارد آموزشی با استفاده از تجهیزات و امکانات لازم توسط مربی در یک زمان مشخص به مهارت آموز ارائه می شود.

شغل: به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر جهت اجرای یک فعالیت انتظار می رود شغل گفته می شود.

حرفه: به مجموعه ای از چند شغل همگن که در یک گروه بزرگ دسته بندی شده اند حرفه گفته می شود.

مرکز آموزش فنی و حرفه ای: واحد آموزشی است که بر اساس ضوابط و مقررات به منظور ایجاد و ارتقاء مهارت افراد به ارائه آموزش های رایگان بصورت دولتی اقدام می نماید.

آموزشگاه فنی و حرفه ای آزاد: واحد آموزشی غیر دولتی است که با مجوز سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور نسبت به ارائه آموزش های فنی و حرفه ای مطابق با استانداردهای سازمان با اخذ شهریه های مصوب اقدام می نماید. لازم به ذکر است آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد با توجه به محل جغرافیایی، زیر نظر یکی از مراکز آموزش فنی و حرفه ای، فعالیت می نمایند. لذا متقاضیان در صورت وجود مشکلات آموزشی می توانند به مرکز مربوطه، مراجعه نمایند.

کارگاه: فضایی است که برای اجرای دوره های آموزشی که دارای جهت اجرای آموزش های مهارتی به دو بخش نظری و عملی، تجهیز شده و کارآموزان در آنجا زیر نظر مربی مجرب مهارت های لازم را براساس استانداردهای مصوب کسب می نمایند.

نوبت های آموزشی: مدت زمان مشخصی از طول روز هستند که دوره آموزشی در آن اجرا می شود.

نوبت آموزشی	ساعت شروع	ساعت پایان
صبح	۷:۳۰	۱۲:۳۰
عصر	۱۳:۳۰	۱۷:۳۰
یکسره	۷:۳۰	۱۷

تبصره:

- ۱- در نوبت های آموزشی مذکور ممکن است برای دوره های آموزشی کوتاه مدت، مدت زمان نوبت آموزشی کاهش یابد.
- ۲- ساعات شروع و پایان نوبت های آموزشی با توجه به افق و شرایط جغرافیایی با نظر اداره کل آموزش فنی و حرفه ای قابل تغییر است.
- ۳- نوبت بندی آموزشی برای آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد با توجه به شرایط و ضوابط، ضمن هماهنگی با اداره کل به عهده آموزشگاه می باشد.

بخش آموزش در شعب شهری: به آن بخش از آموزش هایی که در شهرهای فاقد مرکز آموزش فنی و حرفه ای زیر نظر یکی از مراکز آموزش فنی و حرفه ای بصورت موقت برای یک یا چند دوره جهت پوشش نیاز آموزشی متقاضیان اجرا می گردد، آموزش های بخش شعب شهری گفته می شود.

بخش آموزش در روستا: به آن بخش از آموزش هایی که در روستاها زیر نظر یکی از مراکز آموزش فنی و حرفه ای بصورت موقت برای یک یا چند دوره جهت پوشش نیاز آموزشی روستاییان اجرا می گردد، آموزش های بخش روستایی گفته می شود.

بخش آموزش در پادگان: به آن بخش از آموزش هایی که در پادگان های نظامی و انتظامی زیر نظر یکی از مراکز آموزش فنی و حرفه ای بصورت موقت برای یک یا چند دوره جهت پوشش نیاز آموزشی کادر وظیفه اجرا می گردد، آموزش های بخش پادگان گفته می شود.

بخش آموزش در صنایع: به آن بخش از آموزش هایی که برای شاغلین بنگاه های اقتصادی (واحد های صنعتی؛ معدنی) و اصناف در قالب مراکز جوار کارگاهی و بین کارگاهی، ارتقاء مهارت شهرک های صنعتی و فضاهای آموزشی اختصاصی ضمن کار و یا در قالب تفاهم نامه در مراکز ثابت زیر نظر دفتر آموزش در صنایع بصورت موقت برای یک یا چند دوره جهت پوشش نیاز آموزشی اجرا می گردد، آموزش های بخش صنایع گفته می شود.

بخش آموزش در مراکز جوار دانشگاهی: آن بخش از آموزش هایی که در مراکز جوار دانشگاهی زیر نظر یکی از مراکز آموزشی بصورت موقت برای یک یا چند دوره جهت پوشش نیاز آموزشی دانشجویان متقاضی اجرا می گردد، آموزش های بخش جوار دانشگاهی گفته می شود.

تبصره ۱: اجرای دوره های آموزشی در پادگان ها فقط خاص متقاضیان همان مجموعه می باشد.

تبصره ۲: اجرای دوره های آموزشی در صنایع، اصناف و بنگاه های اقتصادی خاص متقاضیان همان مجموعه می باشد.

آزمون و مزایای گواهینامه مهارت: به مهارت آموزانی که دوره آموزشی را بصورت کامل بر اساس استاندارد آموزشی طی نموده و در آزمون های پایانی که بصورت کتبی و عملی برگزار می شود، موفق به کسب حدنصاب قبولی می شوند، گواهینامه مهارت اعطاء می شود.

۱- شرایط قبولی مهارت آموز در آزمون و ارزشیابی:

کسب حداقل نمره ۵۰ در آزمون کتبی

کسب حداقل نمره ۷۰ در آزمون عملی

کسب حداقل معدل ۷۰ در آزمون های عملی و کتبی با ضریب وزنی ۲۵٪ آزمون کتبی و ۷۵٪ آزمون عملی

۲- مزایای گواهینامه مهارت:

دارای اعتبار بین المللی

دارای اعتبار به منظور احراز صلاحیت حرفه ای در بخش های مختلف

احتساب ساعات آموزشی به عنوان سنوات تجربی در کارگاه های مشمول طرح طبقه بندی مشاغل

قابلیت تطبیق با برخی واحدهای درسی آموزش و پرورش به منظور کسب مدرک دیپلم در رشته های کاردانش

امکان برخورداری از تسهیلات خود اشتغالی و کارآفرینی نزد بانک ها بر اساس ضوابط مربوطه

اولویت در صدور پروانه کسب

شرایط و ضوابط پذیرش مهارت آموز:

۱-۲- شرایط عمومی:

اعتقاد به دین اسلام یا یکی از ادیان پذیرفته شده در قانون اساسی

نداشتن عناد و عدم هواداری از احزاب و گروه های محارب با نظام جمهوری اسلامی

نداشتن فساد اخلاقی

عدم اعتیاد به مواد مخدر

ثبت نام اتباع خارجی بر اساس تفاهم نامه های منعقد شده مابین سازمان و نهادهای ذیربط در مراکز آموزشی مجاز است.

ثبت نام اتباع خارجی دارای مجوز اقامت از دستگاه های ذیربط در آموزشگاه های آزاد مجاز است.

۲-۲- شرایط اختصاصی:

داشتن مدرک تحصیلی متناسب با دوره آموزشی (میزان آن در ابتدای استاندارد آموزشی حرفه درج شده است)

داشتن گواهینامه مهارت درجه دو به عنوان پیش نیاز برای متقاضیان شرکت در دوره های آموزشی درجه یک

داشتن گواهینامه مهارت درجه یک به عنوان پیش نیاز برای متقاضیان شرکت در دوره های آموزشی کارگر ماهر ناپیوسته

برخورداری از توانایی جسمی لازم متناسب با رشته مهارتی

حداقل شرط سنی ۱۵ سال

تبصره ۱: ثبت نام متقاضیان بین ۱۲ تا ۱۵ سال در آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد با اجازه کتبی ولی و یا قیم قانونی امکان پذیر می باشد.

تبصره ۲: دوره های آموزشی که در مهارت درجه سه دارای استاندارد آموزشی می باشند، شرکت در دوره آموزشی درجه دو منوط به داشتن مهارت درجه سه می باشد.

۳-۲- مقررات و وظیفه عمومی:

بر اساس اعلام رسمی سازمان وظیفه عمومی نیروهای نظامی و انتظامی متقاضیان مرد لازم است یکی از شرایط مشروحه ذیل را دارا باشند:

کارت پایان خدمت

کارت معافیت کفالت یا پزشکی دائم و کارت معافیت دایم زمان صلح

عدم مشمولیت تا زمان شرکت در آزمون های پایان دوره آموزشی

استفاده از معافیت تحصیلی آموزش و پرورش یا آموزش عالی تا زمان شرکت در آزمون های پایان دوره مشروط به عدم تداخل برنامه تحصیلی متقاضی با زمان برگزاری دوره آموزشی

استفاده از ساعات فراغت دوران مقدس سربازی مشروط بر اینکه منع قانونی از طرف یگان خدمتی مربوطه وجود نداشته باشد.

طلاب حوزه های علمیه

ضوابط و شرایط کلی آموزش در مراکز آموزشی و آموزشگاه های آزاد:

- 1- مهارت آموز موظف است کلیه ضوابط و مقررات عمومی مرکز آموزشی را طبق آیین نامه های آموزشی و انضباطی سازمان و آیین نامه نحوه تشکیل و اداره آموزشگاه های آزاد مصوب ۸۵/۵/۱۸ هیئت محترم وزیران رعایت نماید.
- ۲- مراکز آموزشی هیچگونه تعهدی در قبال ایجاد اشتغال برای افراد آموزش دیده ندارند ولی در صورت درخواست صنایع و بنگاه های کاریابی نسبت به معرفی افراد واجد شرایط اقدام می نمایند.
- ۳- مهارت آموزان موظف هستند برنامه های کاری خود را براساس برنامه های آموزشی مراکز تنظیم نمایند، غیبت غیرموجه بیش از ۱۵ درصد مدت دوره باعث محرومیت مهارت آموز از ادامه دوره آموزشی مربوطه؛ شرکت در آزمون و عدم پذیرش (بجز مهارت آموزان آموزشگاه های آزاد) در دوره های آتی خواهد شد.
- ۴- چنانچه مهارت آموزان مراکز آموزش فنی و حرفه ای دولتی، در حین دوره آموزشی، نسبت به ترک دوره اقدام نمایند، حداقل به مدت شش ماه از ثبت نام در دوره های آتی در کل کشور محروم خواهند شد.
- ۵- مهارت آموزانی که با توجه به نظر کمیته انضباطی مرکز به تجهیزات و ابنیه خسارت وارد نموده اند موظف به جبران و پرداخت خسارت می باشند.

۵- نحوه پذیرش مهارت آموز:

- به منظور تسهیل در امور ثبت نام متقاضیان شرکت در دوره های آموزشی، ثبت نام در کلیه دوره های آموزشی مراکز ثابت آموزشی، شعب شهری، پایگاه های آموزش روستایی، مراکز آموزشی پادگان ها، مراکز آموزشی صنایع، مراکز جوار دانشگاه و آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد سطح استان بصورت مراجعه حضوری به مرکز یا آموزشگاه مورد نظر یا به [روش الکترونیکی](#) صورت می گیرد.
- باتوجه به ضرورت حضور مهارت آموزان مستعد و علاقمند در دوره های آموزشی، کلیه متقاضیان (در صورت ثبت نام بیشتر از ظرفیت در هر دوره) طبق زمان های مشخص شده برای هر دوره آموزشی ابتدا در آزمون ورودی و مصاحبه حضوری شرکت نموده و پس از موفقیت در آن ها به عنوان مهارت آموز پذیرفته می شوند.

مسابقات ملی مهارت

معرفی مسابقات ملی مهارت:

پس از برگزاری اولین المپیاد مهارت کارگران بین دو کشور اسپانیا و پرتغال در سال ۱۹۴۶ م به جهت استقبال سریع این مسابقه از سوی کشورهای صنعتی آن زمان، در سال ۱۹۵۴ سازمان جهانی مهارت (WSC) با هدف ترغیب جوانان به کسب مشاغل حرفه ای تشکیل شد و از آن پس هر دو سال یکبار این مسابقات در کشورهای مختلف برگزار گردید.

این سازمان نهادی است که کلیه کشورها می توانند به منظور ارتقاء آموزشهای حرفه ای در آن آزادانه به عضویت درآیند. به دلیل عدم گرایش به گروههای سیاسی در سراسر دنیا فعالیت مینماید و هدف و منظور آن دعوت از جوانان، معلمان، مربیان و کارمندان جهت دستیابی به استانداردهای جهانی مهارت و وظیفه اصلی آن تبادل تجربیات میان کارشناسان در زمینه های صنعت و بخش خدمات اقتصادی است این سازمان در آمستردام به ثبت رسیده و تحت قوانین و مقررات دولت هلند است و در حال حاضر تعداد اعضاء سازمان فوق به ۵۷ کشور می رسد.

با توجه به تاثیر مسابقات جهانی مهارت در ارتقاء سطح مهارتهای فنی کارگران و صنعتگران جوان کشورهای عضو سازمان (WSC) کشور ایران نیز در سال ۱۳۵۰ هجری (۱۹۷۱ م) کمیته ملی مسابقات مهارت فنی تشکیل و اقدام به برگزاری مسابقات ملی در ۱۲ رشته نمود.

پس از عضویت مجدد ایران در سازمان جهانی مهارت در سال ۲۰۰۰ میلادی، سازمان آموزش فنی و حرفه ای به عنوان متولی امر آموزشهای حرفه ای و به منظور ارتقاء سطح مهارتی جوانان، برگزاری مسابقات ملی مهارت را به صورت سالانه آغاز نمود. این مسابقات در سه مرحله شهرستانی، استانی و ملی برگزار شده و در مرحله ملی از استانها در هر رشته یک نفر (در صورت کسب حد نصاب) می توانند در مسابقات شرکت نمایند.

اهداف سازمان آموزش فنی و حرفه ای از برگزاری مسابقات ملی مهارت

- تبادل تجربیات و نظرات نظام آموزش فنی و حرفه ای از طریق مسابقات به منظور ارتقاء مهارت جوانان و نیروی کار.
- اشاعه اطلاعات در زمینه استانداردهای ملی مهارت
- تشویق جوانان برای آموزش های متناسب با شغل

ساختار و ارکان مسابقات مهارت

***شرایط سنی ثبت نام متقاضیان در مسابقات مهارت

- داشتن سن حداکثر ۲۱ سال

***نحوه سنجش و ارزشیابی متقاضیان در مسابقات مهارت

-مرحله شهرستانی: ارزشیابی کتبی، عملی، مصاحبه ای و ...

-مرحله استانی: پروژه عملی (۴ الی ۸ ساعت)

-مرحله کشوری: پروژه عملی(حداکثر ۲۲ ساعت)

*نمونه پروژه های مرحله کشوری در رشته های مشخص و مجاز و تحت نظارت دفتر مسابقات ملی و بین المللی مهارت و توسط کمیته تخصصی رشته با رویکرد مسابقات جهانی و کاربرد در صنعت طراحی و در اختیار ذینفعان قرار خواهد گرفت.در زمان برگزاری مسابقات کشوری (۳روز قبل از برگزاری) نمونه پروژه ها مورد بازنگری قرار گرفته و با تغییرات حداکثر ۳۰درصدی، بعنوان پروژه اصلی ارائه می گردد.

**امتیازات و تسهیلات برگزیدگان مرحله کشوری مسابقات ملی مهارت

-اولویت در استفاده از سهمیه سرباز مربی سازمان(با رعایت مفاد تفاهم نامه سازمان با نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران)

- اولویت جذب کلیه مدال آوران بعنوان مربی در سازمان

-دعوت برای شرکت در اردوی آمادگی مسابقات جهانی سال ۲۰۲۴ فرانسه

رشته های مسابقات ملی مهارت

دستورالعمل ها

ثبت نام مسابقات

سامانه جلب مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی (سجما)

انواع آموزش:

- 1- آموزش در مراکز ثابت
- 2- آموزش به دانشجویان
- 3- آموزش به آسیب دیدگان اجتماعی
- 4- آموزش در صنایع ، صنوف و بنگاه های اقتصادی
- 5- آموزش در ندامتگاه ها و مراکز بازپروری
- 6- آموزش در پادگان ها و مراکز نظامی
- 7- آموزش به اتباع خارجی
- 8- آموزش های سیار
- 9- آموزش به مستمری بگیران تامین اجتماعی
- 10- آموزش به روستائیان و عشایر
- 11- مهارت آموزی در محیط کار واقعی